

Vergaderjaar 2000–2001

26 676

Informatieverstrekking aan de consument van financiële diensten

Nr. 4

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 4 april 2001

In de vaste commissie voor Financiën¹ bestond de behoefte om naar aanleiding van een brief van de minister van Financiën d.d. 5 januari 2001 inzake informatieverstrekking aan de consument van financiële diensten ter beantwoording een aantal vragen voor te leggen. Deze vragen alsmede de daarop op 3 april 2001 gegeven antwoorden, zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Van Gijssel

De griffier van deze lijst,
Sjerp

¹ Samenstelling:

Leden: Reitsma (CDA), Witteveen-Hevinga (PvdA), Rosenmöller (GroenLinks), Van Gijssel (PvdA), voorzitter, Voûte-Droste (VVD), Noorman-den Uyl (PvdA), Giskes (D66), Kamp (VVD), Marijnissen (SP), Crone (PvdA), Van Dijke (ChristenUnie), Bakker (D66), De Vries (VVD), Hofstra (VVD), De Haan (CDA), onder-voorzitter, Stroeken (CDA), Van Beek (VVD), Balkenende (CDA), Vendrik (GroenLinks), Remak (VVD), Wijn (CDA), Kuijper (PvdA), Dijsselbloem (PvdA), Bolhuis (PvdA), Slob (ChristenUnie).

Plv. leden: Eurlings (CDA), Koenders (PvdA), Harrewijn (GroenLinks), Duijkers (PvdA), Balemans (VVD), Van Oven (PvdA), Schimmel (D66), Patijn (VVD), De Wit (SP), Vacature PvdA, Hoekema (D66), Van Walsem (D66), Wilders (VVD), Blok (VVD), Dankers (CDA), Hillen (CDA), Weekers (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Rabbae (GroenLinks), Hessing (VVD), Van den Akker (CDA), Timmermans (PvdA), Hindriks (PvdA), Smits (PvdA), Van der Vlies (SGP).

1.

Geconstateerd kan worden dat de aanvankelijke planning van de implementatie van de beleidsinitiatieven vertraging heeft opgelopen. Onduidelijk is hoeveel vertraging inmiddels is opgelopen en waar deze vertraging aan te wijten is. Kan de minister hierop een toelichting geven?

Zoals in de brief is aangegeven heeft de aanvankelijke planning van de implementatie van de beleidsinitiatieven inderdaad vertraging opgelopen ten opzichte van de planning zoals die medio 1999 werd voorzien. In mijn brief aan uw Kamer van 6 december 2000 heb ik aan de hand van het door de Raad van Financiële Toezichthouders (RFT) opgestelde Tussentijds bericht, mijn oordeel gegeven omtrent de vorderingen op niet-sector-specifiek terrein. In die brief wees ik er onder andere op dat de RFT in de eerste anderhalf jaar van zijn bestaan heeft geïnvesteerd in de vormgeving van zijn organisatie en procedures. Ook aan het creëren van een samenwerkingsstructuur met de representatieve organisaties van het financiële bedrijfsleven is tijd besteed.

Voor 2001 wordt de volgende planning gehanteerd. Het kernpunten-document (kpd) wordt ingevoerd met ingang van 1 januari 2002 en heeft voor de RFT nu een zeer hoge prioriteit. De werkzaamheden met betrekking tot de inhoud en vormgeving van het document en de juridische implementatie ervan liggen op schema.

De RFT stuurt mij binnenkort een tussenrapportage. Op basis van dit tussentijdse advies wordt een algemene maatregel van bestuur voorbereid waarop het kpd kan worden gebaseerd. Voor deze algemene maatregel van bestuur zal een voorhangprocedure worden gevolgd. Als onderdeel hiervan worden de RIAV 1998 en de Regeling informatieverstrekking WTN aangepast.

De algemene maatregel van bestuur vormt het kader waarbinnen de kpd-verplichting wordt geconcretiseerd. De RFT zal mij over deze concretisering ultimo juni 2001 adviseren, mede naar aanleiding van het consumentenonderzoek dat tussentijds zal worden gedaan. Dit onderzoek heeft tot doel om te bezien welk van de standaardmodellen die de RFT heeft ontwikkeld voor consumenten de meeste duidelijkheid biedt.

Op verzoek van de representatieve organisaties van de marktpartijen is besloten ook de nieuwe voorschriften ten aanzien van reclame-uitingen (de zgn. eenvoudige wijzigingen) per 1 januari 2002 in werking te laten treden. Hierdoor wordt de administratieve belasting die de implementatie van de beleidsinitiatieven voor de financiële instellingen met zich brengt zo beperkt mogelijk gehouden. De implementatie van de eenvoudige wijzigingen en van het kernpuntendocument kunnen nu in één keer worden ingevoerd.

2

In welke mate is de capaciteit van de Raad van Financiële Toezichthouders (RFT) vergroot? Gaat het hier om medewerkers van de RFT zelf, of van de toezichthouders?

De RFT kent geen eigen organisatie en ook geen eigen medewerkers. In het RFT-model zetten de toezichthouders, de Pensioen- en Verzekeringskamer (PVK), De Nederlandsche Bank (DNB) en de Stichting toezicht effectenverkeer (STE), hun eigen medewerkers in op diverse RFT-projecten. De RFT heeft mij verzekerd dat de drie toezichthouders de benodigde capaciteit inzetten, die nodig is om de implementatie van het kernpuntendocument er 1 januari 2002 mogelijk te maken.

3

Loopt het gebruik door consumenten van de Toezichtslijn volgens verwachting? Is het bestaan van deze Toezichtslijn voldoende bekend bij de consument? Kan meer inzicht worden gegeven in de opzet van de publiciteitscampagne?

De Toezichtslijn is in november voor het publiek geopend en wordt sindsdien frequent geraadpleegd. De bekendheid van het publiek met de Toezichtslijnen is nog niet optimaal aangezien een substantieel aantal personen met vragen over toezicht nog de algemene telefoonnummers van de toezichthouders benadert. Door verwijzing in reclame-uitingen van instellingen onder toezicht naar de relevante Toezichtslijn (implementatie eenvoudige wijzigingen) en tevens door herhaalde publiciteitscampagnes van de RFT, zal de bekendheid sterk toenemen. De publiciteitscampagne over Toezichtslijnen is erop gericht het publiek te informeren en zich te laten realiseren dat men op het moment dat er vragen rijzen, de link legt naar de Toezichtslijnen. Voor uw informatie sluit ik een brochure bij die momenteel door de RFT wordt verspreid.

4

Wat wordt de waarschuwende boodschap voor beleggen met geleend geld?

Over de tekst die het meest geschikt is om te worden voorgeschreven vindt nog overleg plaats met de betrokken marktpartijen.

5

Waarom wordt een onderscheid gemaakt tussen beleggen met geleend geld en beleggen met eigen geld? Deelt de minister de mening dat de voorschriften met betrekking tot het waarschuwen voor de risico's van beleggen met eigen geld eveneens aangescherpt dienen te worden?

Bij beleggen met geleend geld bestaat het extra risico, dat aan het einde van de beleggingsperiode een schuld resteert. Dit is uiteraard niet het geval bij beleggingen met eigen geld.

Voor beleggingen geldt in zijn algemeenheid nu al dat in reclame-uitingen de welbekende zin moet worden opgenomen: «Rendementen uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst.»

6

Kan worden toegelicht wat wordt bedoeld met «producten die bestaan uit meerdere op elkaar inwerkende delen»? Indien mogelijk graag enkele voorbeelden.

Met het begrip «meerdere op elkaar inwerkende delen» wordt bedoeld een product dat is opgebouwd uit meerdere (los verkrijgbare) delen. Een voorbeeld hiervan is een levensverzekering met een beleggingscomponent. Hier is sprake van de combinatie van een beleggingsproduct en een verzekering. Beide delen werken op elkaar in. Wanneer het rendement op het beleggingsdeel bijvoorbeeld tegenvalt heeft dit directe gevolgen voor de uitbetaling van de verzekering.

7

Het doel is een kernpuntendocument in vergelijkbare en begrijpbare termen. Waarom wordt het de aanbieders dan mogelijk slechts in algemene bewoordingen het product toe te lichten? In welke mate worden standaarden gesteld voor inhoud en presentatie van de informatie die in het kernpuntendocument worden aangeboden ten behoeve van de transparantie voor de consument?

Hier is sprake van een spanningsveld tussen de lengte en begrijpelijkheid van het kernpuntendocument en de volledigheid ervan. Het risico is groot dat de consument het kernpuntendocument niet leest wanneer het kernpuntendocument te omvangrijk wordt. Uitgangspunt is dat de onderlinge vergelijkbaarheid van de complexe financiële producten cross-sectoraal wordt bevorderd. Een standaardisering van inhoud en presentatie kan hier dienstig zijn. Zoals vermeld onder vraag 1 adviseert de RFT in juni van dit jaar over de mate waarin standaardisering praktisch uitvoerbaar is.

8

De crosssector consistentie is van zeer groot belang voor de vergelijkbaarheid bij financiële diensten. De kostenopbouw van verschillende aanbieders is echter dermate ingewikkeld en intransparant dat een deugdelijke vergelijking onmogelijk is. Hoe wordt daar in het licht van het kernpuntendocument mee omgegaan?

Algemene lijn is dat bij de kostenweergave alle kosten moeten worden vermeld. In hoeverre alle verschillende kostensoorten apart moeten worden vermeld, beraadt de RFT zich nog. Ook hier geldt dat een spanningsveld bestaat tussen de lengte en begrijpelijkheid van het kernpuntendocument en de volledigheid ervan. De wijze waarop kosten het beste kunnen worden weergegeven, maakt ook onderdeel uit van het onder vraag 1 genoemde consumentenonderzoek.

9

In hoeverre bestaat de mogelijkheid om het kernpuntendocument bij te stellen indien blijkt dat deze in de praktijk niet aan de doelstellingen voldoet? Op welke punten zal het kernpuntendocument worden geëvalueerd?

Voor de juridische vormgeving van de kpd-verplichting wordt een structuur gekozen die het mogelijk maakt om snel te reageren op signalen dat het kernpuntendocument niet naar behoren functioneert. Indien dergelijke signalen zich voordoen kan, door middel van het wijzigen van de regels die door de toezichthouder moeten worden opgesteld, voortvarend worden opgetreden.

Daarnaast zal meer systematisch twee jaar na de invoering van het kernpuntendocument worden bezien in hoeverre de dan ontwikkelde vorm goed functioneert en of er zich problemen voordoen voor wat betreft de lengte, volledigheid, begrijpelijkheid, vergelijkbaarheid en betrouwbaarheid. Bijstellingen kunnen daarna worden doorgevoerd.

10

In de brief van de minister wordt omschreven wanneer een verplichting tot een kernpuntendocument ontstaat. Deze formulering geeft ruimte tot interpretatieverschillen. Kan dit worden vermeden door het verplicht stellen van een kernpuntendocument voor alle financiële producten?

Het is expliciet de bedoeling om het kernpuntendocument alleen dan ter beschikking te stellen wanneer dit de consument extra inzicht en informatie verschaft die hem in staat stelt om producten aan te schaffen die aansluiten op zijn behoeften. De toegevoegde waarde van het ter beschikking stellen van een kernpuntendocument neemt dan ook af naarmate het product minder complex is. Bij aanschaf van een relatief eenvoudig product (bijvoorbeeld een reisverzekering), biedt een kernpuntendocument weinig extra inzicht en informatie. Het ter beschikking stellen van het kernpuntendocument brengt in een dergelijk geval wel administratieve lasten met zich voor de aanbieders van de producten. Derhalve

wordt gezocht naar een formulering die een goede balans oplevert tussen de administratieve lasten van de aanbieders en de informatievoorziening aan de consument, zodat voor alle producten waarvoor de balans op een meerwaarde voor een kernpuntendocument duidt, ook daadwerkelijk een kpd-plicht zal gelden. In dat verband bestaat voorts het voornemen om aan de toezichthouders de bevoegdheid te verlenen om de algemene definitie verder te preciseren.

Bij de evaluatie van het kernpuntendocument, twee jaar na de invoering, zal ook aandacht worden besteed aan dit aspect.

11

Welke aanbieders van financiële diensten zijn er die niet onder toezicht staan?

De passage over aanbieders die niet onder toezicht staan heeft in de eerste plaats betrekking op aanbieders van contracten voor individueel vermogensbeheer waarbij de gelden niet worden belegd in effecten. Deze contracten vallen niet onder de Wet toezicht beleggingsinstellingen omdat geen sprake is van collectief beleggen, en niet onder de Wet toezicht effectenverkeer 1995, omdat niet belegd wordt in effecten. Het betreft bijvoorbeeld contracten waarbij belegd wordt in zaken als teakhout, diamanten en struisvogels.

Voorts geldt dat bepaalde verstrekkers van hypothecair krediet niet onder toezicht staan. Het gaat hierbij om hypotheekverstrekking door instellingen die, in tegenstelling tot kredietinstellingen, niet onder de werking van de Wet toezicht kredietwezen 1992 vallen aangezien ze geen gelden van het publiek aantrekken. Dit zijn onder meer financieringsmaatschappijen.

12

Als niet onder toezicht staande aanbieders gebonden worden aan reclamevoorschriften ligt het dan niet voor de hand hen ook onder toezicht te stellen?

Eén van de conclusies van de Nota Informatieverstrekking aan de consument van financiële diensten is dat de consument geïnformeerd dient te worden over de vraag of en bij wie een instelling onder toezicht staat. Dit is ook van belang als de betrokken aanbieder niet onder toezicht staat. De hier bedoelde reclamevoorschriften hebben tot doel de informatiepositie van de consument voorafgaand aan de aanschaf van een product te verbeteren. De vraag of er aanleiding is naast deze reclamevoorschriften verder gaande toezichtsregels vast te stellen voor aanbieders van contracten voor individueel vermogensbeheer anders dan in effecten, dient op eigen merites te worden gezien. Het in de brief van 5 januari jl. vermelde onderzoek van het Onderzoekcentrum Onderneming en Recht kan hiervoor mede als basis dienen. Voor hypotheekverstrekking zal in de Wet op het consumentenkrediet een basis worden gecreëerd om voor alle instellingen die hypothecaire leningen verstrekken informatieregels te kunnen stellen. Deze wettelijke basis zal onder meer worden gebruikt voor de invoering van het kernpuntendocument voor (complexe) vormen van hypotheek. Beoogd wordt om het wetsvoorstel hiertoe op korte termijn voor advies bij de Raad van State in te dienen.

13

Wanneer zal het gebruik van de kernpuntendocumenten geïmplementeerd zijn?

De implementatie van het kernpuntendocument vindt per 1 januari 2002 plaats.

14

Wanneer vindt het overleg plaats tussen Raad van Financiële Toezichthouders (RFT) en het Ministerie van Financiën hoe op een uniforme en eenvoudige wijze inzicht dient te worden geboden in het risico, het rendement en de kosten van een financieel product? Kan de minister de Tweede Kamer op de hoogte houden van de resultaten van dit overleg?

De Commissie Consumentenzaken van de RFT heeft onder andere een «Task Force Rendement en Kosten» en een «Task Force Risico-indicator» ingesteld. Het Ministerie van Financiën neemt als waarnemer aan deze Taskforces deel. Binnen deze Task Forces zijn verschillende standaardmodellen voor het kernpuntendocument ontwikkeld die zullen worden onderworpen aan een consumententoets. De uitkomsten van het onderzoek worden vervolgens meegenomen in het advies dat de RFT in juni aan mij zal uitbrengen. Ik zal de Kamer vervolgens informeren over de uitkomsten van het advies.

15

Wat betreft de inventarisatie en analyse van de financiële sector bestaande klachten- en geschillenregelingen zou begin 2001 advies worden uitgebracht aan de minister van Financiën. Is dit advies inmiddels uitgebracht? Zo ja, hoe luidt dit advies? Zo neen, wanneer zal dit advies worden uitgebracht?

Het advies aangaande de inventarisatie en analyse van klachtregelingen in de financiële sector is nog niet uitgebracht. De RFT verwacht ultimo juni 2001 een eerste advies uit te kunnen brengen over dit onderwerp.

16

Wordt de Consumentenbond betrokken bij het ontwerpen van het kernpuntendocument? Zo neen, waarom niet?

De Consumentenbond wordt vanwege de belangrijke rol op het gebied van consumentenvoorlichting betrokken bij de ontwikkeling van het kernpuntendocument. Ook is met de Consumentenbond overlegd over het onderwerp rendement en kosten. De RFT heeft aangegeven dat de Consumentenbond ook in het kader van het consumentenonderzoek wordt geconsulteerd.

17

Zijn er uitkomsten bekend van het overleg met representatieve organisaties en de Consumentenbond? Zo ja, wat zijn de reacties vanuit het veld? Zo neen, wanneer vindt dit overleg plaats?

In het najaar van 2000 zijn van het Verbond van Verzekeraars, de Nederlandse Vereniging van Banken, instellingen uit het Technisch Overleg met Beleggingsinstellingen, de Vereniging van Commissionairs in Effecten en de Vereniging van Vermogensbeheerders schriftelijke reacties ontvangen op een aantal conceptnotities in verband met het kernpuntendocument. De reacties zijn over het algemeen positief. Wel maken enkele organisaties opmerkingen over de hoeveelheid verplichte informatie die bij sommige financiële producten aan consumenten ter beschikking zal moeten worden gesteld, de gelijke behandeling van aanbieders van buiten Nederland en ook over de effectiviteit van het kernpuntendocument zelf. Door een aantal organisaties is aangedrongen op onderzoek via een lezerspanel. Deze suggestie is door de RFT overgenomen. Dit onderzoek wordt in april 2001 gestart.

In april 2001 begint een tweede consultatie bij de hierboven genoemde organisaties. De planning voorziet in het toesturen van een nieuw concept voor het kernpuntendocument in april en de resultaten van het lezerspanel in mei van dit jaar. De consultatie van de organisaties zal eind mei moeten zijn afgerond. De organisaties zijn van deze planning op de hoogte gebracht.

18

Nog bekeken wordt in hoeverre er sprake kan zijn van zelfregulering. Worden daarbij alleen onderdelen van de inhoud door zelfregulering bepaald of heeft dit ook betrekking op de hoofdlijnen? Om welke onderdelen gaat het in dit geval?

In hoeverre sprake kan zijn van zelfregulering wordt inderdaad nog bekeken. De nadere invulling van de kpd-verplichting zal met name plaatsvinden door regelgeving die door de toezichthouder wordt opgesteld. Of het wenselijk is om in aanvulling daarop onderdelen van deze nadere invulling over te laten aan zelfregulering, wordt door de RFT overwogen. Voorstellen tot zelfregulering zullen vervolgens worden getoetst aan de uitgangspunten van het kernpuntendocument (het bevorderen van het begrip van de consument en de onderlinge vergelijkbaarheid van producten).

19

Volgens de rapportage liggen er een aantal knelpunten ten aanzien van de flexibiliteit. Welke problemen liggen ten grondslag aan de mate waarin de consument in staat is van aanbieder te wisselen op de financiële markten? Kan een nadere uiteenzetting worden gegeven op welke wijze het kernpuntendocument hierbij uitkomsten biedt?

Belemmeringen in de mogelijkheden voor de consument om van aanbieder te wisselen liggen voor een deel in de onbekendheid met de mogelijkheden om een overeenkomst op te zeggen en de daaraan verbonden consequenties. Het kernpuntendocument zal expliciet voorzien in de verplichting om over dit onderwerp de consument heldere informatie te bieden. Van deze informatie kan worden verwacht dat het de mogelijkheden om van aanbieder te veranderen vergroot.

20

Toetsing van het kernpuntendocument vindt achteraf plaats. Welke instantie is verantwoordelijk voor het toezicht of de geleverde informatie juist is? Welk instrument staat deze instantie ter beschikking indien hier geen sprake van is?

De financiële instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van door hen verstrekte informatie. PVK, DNB, en de STE zien toe op de naleving van de wettelijke regels daaromtrent. De RFT heeft hierbij een coördinerende rol. Het standaard toezichtinstrumentarium, met boetes-dwangsommen, aanwijzingen etc., kan bij dit toezicht door de toezichthouders worden ingezet.

Niet alleen het toezicht, waarbij overigens ook de informatie verkregen via klachten en vragen via de Toezichtslijnen betrokken zal worden, zal een correctie-mechanisme zijn om te voorkomen dat onjuiste informatie wordt verstrekt of om te bewerkstelligen dat deze wordt gecorrigeerd. Daarnaast kan de consument zich altijd wenden tot de geschillencommissies/ombudsmannen en de civiele rechter.

21

Aanbieders van financiële producten moeten zelf bepalen of een product op basis van de richtlijnen binnen de productomschrijving valt en dus een kernpuntendocument noodzakelijk is. Werkt dit geen creativiteit in de hand bij de productontwikkeling?

Zie ook het antwoord op vraag 10. Van belang is dat een goede omschrijving wordt gegeven van het type product dat binnen de kpd-plicht moeten komen te vallen. Er wordt gedacht aan een algemene definitie met de mogelijkheid om in door de toezichthouder vast te stellen regels specifieke productsoorten aan te wijzen. Hierdoor ontstaat een flexibel en slagvaardig systeem, waarbij het door u genoemde risico zo goed mogelijk kan worden ondervangen.

22

Wordt bij het streven naar een uniform wettelijk kader overwogen de informatieverplichtingen onder te brengen in een nieuwe wet? Wanneer wordt naar verwachting de Tweede Kamer ingelicht over de uitkomsten van het onderzoek naar een geïntegreerd wettelijk kader voor informatieverplichtingen aan consumenten van financiële diensten?

Bij de juridische vormgeving van de voorschriften ten aanzien van reclame-uitingen en het kernpuntendocument is het beeld bevestigd dat de bestaande wettelijke systematiek kan worden verbeterd. De huidige wettelijke systematiek is sectoraal geordend, terwijl de financiële markten – zowel de instellingen als de producten – zich steeds minder goed langs deze sectorale lijnen laten indelen. Derhalve zal worden nagegaan of er alternatieven zijn die het cross sectoraal implementeren van informatieverplichtingen voor producten kunnen vereenvoudigen. Overigens is in dat verband een aanpassing van artikel 85a van de Wet toezicht kredietwezen 1992 en artikel 26 van de Wet op het consumentenkrediet wenselijk, teneinde deze bepalingen te stroomlijnen met de vergelijkbare bepalingen in de andere toezichtswetten. Het wetsvoorstel waarmee deze stroomlijning kan worden gerealiseerd, zal binnenkort voor advies bij de Raad van State worden ingediend.

Na afronding van de juridische vormgeving van het kernpuntendocument, in de zomer van 2001, zal een volledig overzicht bestaan van de knelpunten die de huidige wettelijke systematiek met zich brengt. Deze knelpunten dienen vervolgens als input voor een onderzoek naar de mogelijkheden om voor de informatieverplichtingen een uniform wettelijk kader te creëren. Een mogelijke uitkomst hiervan kan zijn dat er voor de informatieverplichtingen een afzonderlijke wet wordt opgesteld. Naar verwachting zal het onderzoek eind 2001 worden afgerond. De Tweede Kamer zal dan over de uitkomsten hiervan worden geïnformeerd.

23

Deelt de minister de mening dat de aanpassingen van de RIAV 1998 ook moeten worden doorgevoerd met betrekking tot uitvaartnatuurverzekeraars, aangezien ook hier sprake is van langlopende financiële verplichtingen die worden aangegaan?

Zoals aangegeven in de brief van 5 januari 2001 wordt bezien of, en zo ja in welke mate, de in de RIAV 1998 aan te brengen wijzigingen eveneens zullen worden aangebracht in de Regeling informatieverstrekking WTN. Voor wat betreft de voorgenomen wijzigingen in de RIAV 1998 die voortvloeien uit de evaluatie van die regeling, lijken er op dit moment geen argumenten voorhanden om overeenkomende wijzigingen in de Regeling informatieverstrekking WTN niet aan te brengen. Een definitief standpunt is daarover echter nog niet bepaald.

Op welke wijze is de relatie tussen verzekeraars en tussenpersonen vormgegeven? Kan duidelijkheid worden verschaft over de (financiële) participatie door verzekeraars in tussenpersonen? Hoe wordt de onafhankelijkheid van tussenpersonen gewaarborgd? Welke verzekeraars zijn zogenaamde direct writers?

Wanneer kan de Tweede Kamer de beleidsanalyse ten aanzien van de bemiddeling in financiële diensten verwachten?

De relatie tussen verzekeraar en tussenpersoon kan op velerlei wijze zijn vormgegeven en of daarbij sprake is van onafhankelijkheid is niet eenduidig te beantwoorden. Tussenpersoon en verzekeraar kunnen gebonden zijn via onder meer het provisiestelsel, productie-overeenkomsten, serviceovereenkomsten en aandelenbezit of andersoortige financiële ondersteuning door een verzekeraar. In de huidige situatie is transparantie over de relatie tussen verzekeraar en tussenpersoon vrijwillig. Vooralsnog zijn er om die reden voor de verzekeringssector als geheel geen cijfers beschikbaar over participatie van verzekeraars in tussenpersonen.

Distributie van verzekeringen via het intermediair vindt derhalve door middel van verschillende methoden plaats, waarbij het intermediair niet zonder meer ongebonden is. In algemene zin kan niet worden gesteld dat de ene methode beter zou zijn dan de andere; het is aan de consument om een keuze te maken tussen de verschillende distributiemethoden en verschillende typen aanbieders. Er bestaat dan ook geen wet- en regelgeving die ongebondenheid tracht te waarborgen. Van belang is wel dat de consument afhankelijk van zijn wensen over de inhoud van de dienstverlening, een weloverwogen keuze kan maken tussen de verschillende distributiemethoden. Hiervoor is transparantie belangrijk over de inhoud van de dienstverlening in samenhang met transparantie over de relatie met een verzekeraar. In de beleidsanalyse van de bemiddeling in financiële diensten zullen beleidsvoornemens worden geformuleerd, die bijdragen aan een verbeterde transparantie. Ook de conceptrichtlijn van de EU inzake verzekeringsbemiddeling bevat dergelijke bepalingen.

Het begrip direct writer is niet eenduidig te beschrijven. In praktijk wordt veelal een onderscheid gemaakt tussen intermediairverzekeraars, loondienstverzekeraars en direct writers, met als kanttekening dat verschillende verzekeraars deel kunnen uitmaken van één financiële groep. Het Verbond van Verzekeraars heeft een lijst met direct writers opgesteld. Op deze lijst worden onder meer genoemd: Centraal Beheer Schadeverzekering NV, DELA Natura Uitvaartverzekeringen NV, Univé Schade b.a., OHRA ziektekostenverzekeringen NV en Axent/Aegon Leven NV.

De komende maanden zal ik diverse partijen nader consulteren. Voorts ben ik, mede gegeven de mogelijke reikwijdte van de beleidsanalyse, voornemens advies aan de Sociaal Economische Raad te vragen. Bij aanvang van het consultatieproces, naar verwachting in dit voorjaar, zal ik het consultatiedocument ook aan de Tweede Kamer sturen. Beleidsvoornemens volgen naar verwachting dit najaar, afhankelijk van de duur van het consultatieproces.

Worden de resultaten van de stroomlijning van de klachten- en geschillencommissies ter bespreking aan de Tweede Kamer voorgelegd? Kan een nadere toelichting worden gegeven op de best practices bij de best werkende klachten- en geschillencommissie?

De resultaten zullen, tegen de tijd dat ze bekend zijn, worden voorgelegd aan de Tweede Kamer. Ik heb van de RFT nog geen rapportage over dit onderwerp ontvangen, zoals reeds aangegeven bij het antwoord op vraag 15.

26

Wanneer kan de Tweede Kamer de beleidsnota over het betalingsverkeer verwachten?

De beleidsnota betalingsverkeer zal medio dit jaar aan de TK worden aangeboden. Conform hetgeen eerder is gemeld wordt in de nota op verschillende facetten van de Nederlandse betaalmarkt ingegaan zoals het functioneren van de betaalmarkt en de mogelijke consequenties in de beleids- en toezichtssfeer.

28

Wat is de stand van zaken ten aanzien van de vergroting van de handhavingscapaciteit voor de Wet op het Consumentenkrediet (WCK)?

De ECD heeft, sinds de inwerkingtreding op 1 februari 2001 van het wetsvoorstel 26 971¹ inzake de toepasselijkheid Besluit kredietaanbiedingen op krediettransacties boven de vijftigduizend gulden actievere controle uitgeoefend ten aanzien van advertenties over consumentenkrediet. Inmiddels zijn 30 processen-verbaal opgemaakt en heeft de ECD nog verscheidene gevallen in onderzoek. Voor zover overtreding van de Wck plaatsvindt door kredietaanbieders in bezit van een Wck vergunning, vindt sanctieering plaats op administratieve wijze door mijn ambtgenote van Economische Zaken. Naar verwachting zal per 1 mei 2001 deze taak aan de Minister van Financiën worden overgedragen, die deze vervolgens aan DNB zal mandateren. Over het voornemen om DNB te belasten met het toezicht op het consumentenkrediet werd u bij brief van 17 juli 2000² geïnformeerd. Met deze overgang naar DNB is een intensivering van het toezicht beoogd.

¹ Wijziging van artikel 3 tweede lid van de Wet op het consumentenkrediet.

² Kamerstukken II, 1999–2000, 27 231, nr. 1.